

KONGRE KÜTÜPHANESİ SINIFLAMA SİSTEMİ

Gelişmesi, Özellikleri, Yapısı*

Charles A. BEAD

Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sisteminin gelişimi, özellikleri ve yapısı ile ilgili görüşlerimizi belirtmeyi, bu sınıflandırmayı uygulayan, ya da ilerde uygulamayı düşünenlere yararlı olması amacı ile düşündük. Kongre Sisteminin gelişmesini eleştirmek, ya da diğer kütüphane sistemleriyle karşılaştırmak düşüncesinde değiliz. Özellikle Kongre Sisteminin anlaşılmasında ve etkili olarak uygulanmasında yararlı olacak bazı ölçüleri belirtmek istiyoruz.

Kongre Sisteminin kaynak ve gelişiminin kısa bir özeti, bu sistemin bazı özel yönlerini açıklamakta yardımcı olabilir. 1900'de, Kongre Kütüphanesi'nin Capitol (A.B.D. Parlamento Binası) dan yeni binasına taşınışının üçüncü yılında, Kütüphanenin koleksiyonunu daha bilimsel ve yararlı olarak düzenlemek amacıyla yeni bir sınıflama sisteminin bulunmasına karar verildi. Kongre Sınıflamasını meydana getiren otuz cilt, birçok beynin eseriydi. Çok sayıda konu uzmanları ve sistemciler yalnız, ya da gruplar ha-

linde çalışarak her konunun sınıflama tablosunu hazırlama işine giriştiler. Böylelikle ortaya çıkan tablolar fiziksel nitelik yönünden ayrı, fakat gerçekte tüm bir sistemin bölümleridir.

Sınıflamada kullanılan yöntemin temeli şöyle atılmıştı: Önce her konu için kuramsal bir tablo hazırlandı, daha sonra da yeni sistem Kongre Kütüphanesi koleksiyonuna uygulanarak o zamana dek kullanılmış olan Jefferson Sınıflamasından bu yeni şekle dönülmeye başlandı. Aynı zamanda yeni alınan materyalin sınıflanmasında da bu yeni sistem uygulanıyordu. Böylelikle her konu tablosu Kütüphane koleksiyonuna uygulanarak koleksiyondaki yeni konulara göre gerekli geliştirmeler, eklemeler yapılmasına girişildi. Kütüphane materyallerinin incelenmesi sonunda bazı konular ve materyallerin düzeni ile ilgili yeni kararlar da verildi. Her ko-

*Charles C. Bead, «The Library of Congress Classification: Development, Characteristics, and Structure», *The Use of the Library of Congress Classification* (Chicago: American Library Association, 1968), - ss. dan çevrilmiştir.

nuda yapılan bu düzeltme, deneme ve geliştirmeler birkaç yıl sürdü. Sonunda elde edilen Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sistemi, hem bu Kütüphane koleksiyonu için en uygun sistem olmuş, hem de koleksiyonun yapı, kapsam ve eksiklerini ortaya koymuştur.

Kongre Kütüphanesi Sınıflamasının Özellikleri :

Kongre Sınıflandırmasının tarihi gelişiminde görüldüğü gibi, her konudaki ayrıntılar, Kütüphane koleksiyonunun genişlik ve yapısına göre şu iki açıdan şekil almıştır : (1) Her konudaki tablonun neleri kapsayacağı Kütüphane koleksiyonunda bulunan eserlerle tespit edilmişti. Aynı ilke bugün de sürdürülmektedir; yalnız bazı konular dışında, Kütüphanede bulunmayan bir konu için numaralar eklemekten kaçınılmaktadır (2) Her yeni yayın için, konusuna ve şekline uygun bir yer bulunmasına çalışılmaktadır. Diğer bir deyişle Kongre Sınıflamasının temeli yayınlanan eserlerin niteliğinden oluşmaktadır. Böylelikle ortaya çıkan sistemde, koleksiyonda bulunan eserler sınıflanmış, koleksiyona girmemiş konuların sınıflandırılmasından kaçınılmış olmaktadır.

Kongre Kütüphanesi'nin özelliklerine, beklenen gelişmesine ve ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla hazırlanan bu sistem, bugün pek çok kütüphanenin ilgisini çekmek-

tedir. Bunun sonucu olarak, Sınıflamanın Kongre Kütüphanesindeki uygulanma ve geliştirilmesinde diğer kütüphanelerin ihtiyaçları da göz önünde tutulmaktadır. Kongre Kütüphanesi, sınıflama sisteminin tablolarını yayınlayıp, dağılmasını sağlayarak, diğer kütüphanelere hizmet etmek istediğini de isplatlamıştır.

Sınıflamanın derinliği, Kütüphanedeki kitapların kapsamı ile orantılı olduğundan, henüz evrensel güçte değildir. Sistemin genişlemesi yeni materyallerin alınması esasına dayanmaktadır. Örneğin Çin, Japonya ve Kore ile ilgili eserlerin koleksiyona katılmasıyla «D» tablosunda bu ülkelerin tarihleri, «PL» tablosunda da edebiyatları geliştirilmiştir.

Bir kanunla Kütüphane koleksiyonuna Asya ve Arap ülkelerine ait eserlerin katılması sonucu Arap, İbrani edebiyatları gözden geçirilmiş, Budizm, İslâmlık gibi konular genişletilmiştir.

Başlanmış olan ortak ya da merkezi kataloglamanın yakın bir gelecekte Kongre Sınıflamasını evrensel kapsama ulaştıracağına muhakkak gözüyle bakılabilir.

Kongre Sınıflamasında konuların ele alınışında bazı ortak özellikler görülürse de, daha önce de belirtildiği gibi, her konu tablosu kendi ihtiyaçlarına ve bulunan kaynaklarına göre şekillendirilmiş ve siste-

min tümü göz önüne alınmamıştır. Sonuç olarak da altkonularda, şekil, coğrafi bölümlenme ve tarihi sıra yönünden bir birlik yoktur. Özellikle her alt konuya ait ek tablolar yalnızca o konu ile birlikte kullanılmakta, bütün sisteme uygulanması mümkün olamamaktadır. Örneğin H (Sosyal İlimler), J (Siyasi İlimler) ve P (Dil ve Edebiyat) tablolarındaki coğrafi ve konu alt bölümleri yalnızca o tablolarda uygulanmaktadır.

Yeni yayınların Kütüphaneye sürekli akışı Sınıflama Sistemi üzerinde yeni çalışmaları gerektirmekte ve daima hareket halinde bir sistem yaratmaktadır. Her gün otuz konu katalogcusu Kongre sınıflamasını gözden geçirip yenilemektedirler. 1965 yılı içinde 220 yeni konu numarası verilmiştir. Yapılan ekler ve değişiklikler, diğer kütüphanelere L.C. Classification - Additions and Changes (= Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sistemi - Ekler ve Değişiklikler) adlı, üç ayda bir yayınlanan bültenle bildirilir. Basılı tablolar tükendiğinde ekler ve değişiklikler de arkalarına eklenerek yeni basımları yapılmaktadır.

Kongre Sınıflandırması

Taslağının Gözden Geçirilmesi :

Tablonun tümünün bir taslağı **Outline of the Library of Congress Classification¹** adıyla yayınlanmıştır.

Sınıflama Genel Eserler ve Poligrafi (A) ile başlar, bunu Beşe-

ri ve Sosyal İlimler (B - P) izler. Fen ve Teknoloji (Q - V) ile devam eder ve Bibliyografya ve Kütüphanecilikle (Z) biter. I, O, X ve Y harfleri kullanılmamıştır.

Kongre Sınıflamasındaki iki büyük boşluk vardır : K (Hukuk) tablosu ve genel bir indeks, A. B. D. Hukuku ile ilgili kısım tamamlanmıştır, bunu eyaletlerin kanunları ve Büyük Britanya Hukuku izliyecektir. Diğer hukuki sistemlerin ele alınması daha sonraya kalmaktadır.

Dikkat edilmesi gerekli bir nokta, sistemdeki çeşitli konularda hukuka ait numaraların bulunduğudır. Örneğin HD (Endüstri)de işçi kanunu, HG (Maliye) de bankacılık kanunu, HJ (Kamu Maliyesi) de vergi kanunu, J (Siyasi İlimler) de anayasa ve LB (Eğitim) de eğitim kanunu ile ilgili numaralar vardır. Bu numaralar artık Kongre Kütüphanesinde kullanılmamakta, bunların yerine K tablosundan numaralar verilmektedir. 1949'dan beri hukukla ilgili bütün materyal, yukarıdaki konular da birlikte Kongre Kütüphanesinin Hukuk Bölümüne devredilmiş ve yalnızca «LAW» (= Hukuk) olarak sınıflandırılmıştır. Bu nedenle Kongre Kütüphanesi katalog fişlerinde hukuk materyalleri sınıflama numarası almamıştır. Bununla beraber Kongre

¹U.S. Library of Congress, Processing Dept., Subject Cataloging Division, **Outline of the Library of Congress Classification** (Washington : Govt. Print. Off. 1942; repr. 1965).

Kütüphanesi bu materyali «K» ye göre sınıflandırdığında kartlarını yeniden basmayı düşünmektedir. Şayet herhangi bir nedenle bu kartlar yeniden basılmazsa 1966 sonbaharına dek basılmış olanlarda sınıflama numaraları görülmeyecektir.

Kongre Sınıflama Sistemindeki önemli bir boşluk da toplu indeksinin bulunmayışıdır. Tablolardan pek çoğunun ayrıntılı indeksleri bulunmakta, ekler ve değişikliklerle bu indeksler yenilenmektedir. Fakat bu indeksler ait oldukları konuya yöneltmekte, başka bir tablodaki numaralara göndermemektedir. H tablosu indeksinde «Otomobiller»i arayan kişi otomobil endüstrisinin ekonomik yönlerini bulabilir, fakat teknikle, mühendislikle ilgili yönleri «Teknoloji» nin altkonusu TL de bulunmaktadır.

Toplu bir indeksin gereği açıkça görülmektedir. 1400 sayfalık, 140,000 konuyu kapsıyan böyle bir indeksin derlenmesi oldukça büyük bir iş olacaktır.

Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sisteminin Yapısı :

Toplu bir indeks fikrinin tek bir konu için çeşitli numaralar gerektiğini göstermesi, Kongre Sisteminin yapısı ile ilgili bir tartışma konusunu ortaya çıkarabilir.

Sistem temel olarak konulara göre ayrılmıştır: Ekonomi, Sosyoloji, Siyasal İlimler, Teknoloji gibi. Bunun sonucu olarak da herhangi

konulara dağılmaktadır. Şöyle ki, tarımın teknik yönleri S (Tarım) de, bir konunun çeşitli yönleri ilgili ana Tarımsal ekonomi HD (Ekonominin bir bölümü) de, Demiryolu Mühendisliği TF (Teknoloji) de, Demiryollarının düzen ve yönetimi HE (Nakil ve iletişim) de, Demiryolu Kanunu da K (Hukuk) da sınıflandırılır. Kanarya otu denilen bir cins ot botanik açıdan incelendiğinde QK da; tıbbi yönden incelendiğinde RC de; bitki kültürü açısından incelendiğinde SB de sınıflandırılır. Bu durumda sınıflandırmayı yapan kişinin elindeki konunun hangi açıdan önem taşıdığını bilmesi gerekmektedir.

Konu - Ülke Sıralaması :

Genellikle Kongre Sınıflama Sisteminde bölümlenme konulara göre olmakta, gerekli hallerde konu, ülke veya bölgelere göre altbölümlere ayrılmaktadır. Bununla beraber, Kongre Sınıflamasına bu açıdan bakıldığında, bir kesinlik olmadığı görülür. Okuyucunun konudan çok bölge veya ülke ile ilgileneceğinin düşünüldüğü hallerde, önce ülke sonra konu bölümlenmesi yapılmaktadır. Bu durum J tablosunda görülebilir: Hükümet şekilleri ve politikalarında önce ülkelere sonra konulara göre ayırım yapılmıştır. A.B.D. eyaletlerinin idareleri ve siyasal sistemleri ile ilgili materyal de önce eyaletlere, sonra konulara bölünmüştür. HE (Nakil ve İleti-

şim), HG (Maliye) ve K (Hukuk) da da aynı bölünme görülür.

Pek çok konuda yer alan bir bilim de coğrafyadır. Genel coğrafya, matematiki ve astronomik coğrafya, fiziki coğrafya, antropocoğrafya G (Coğrafya) da yer alır. Topoğrafya ve ülkelerin kıtaların tanımını ise D-F (Tarih) te yer alır. «Bir ülkenin tarihini anlamak için coğrafyasını bilmek gerek» inancı ile bu şekilde bir düzenlemeye gidilmiştir.

Konu coğrafyası ise G de değil, ilgili konularda yer almıştır : Örneğin Ekonomik coğrafya HC, HD ve HF (Ekonomi) de, Ulaşım coğrafyası HE (Nakil ve İletişim), Tıbbi coğrafya RA (Tıp), Askeri coğrafya UA (Askeri ilimler) da yer alır. Görülüyor ki konu coğrafyasının bu konulara yardımcı bir bilim dalı olduğu düşüncesiyle esas konunun içinde yer alması düşünülmüştür.

Biyografya :

Biyografyada izlenen düzen de aynıdır. Genel biyografya, yani toplu biyografya ve kişi biyografyası CT (Biyografya) ya gider, yalnız toplu yersel biyografya «Tarihe» yani D, E ve F ye girer. Bir konu ile ilgili kişilerin biyografyası o konuyu açıklayıcı değer taşıdığından konu tablolarında yer almıştır. Böylelikle bir ülke, devlet veya şehir tarihine şekil veren kişilerin biyografyası tarih tablosuna, ekonomistlerin biyografyası HB (Ekonomi) ye,

matebatikçilerinki QA (Matematik) ya, v.b. girer.

Bütün biyografyaları CT de toplamak isteyen kütüphaneler için ayrıntılı konu tablosu bulunmaktadır (CT 4150 - 9950). Bunlar parantez içinde yazılmıştır ve Kongre Kütüphanesinde kullanılmaz.

İstatistik :

Genel istatistik kuramı ve yöntemi ile ilgili eserler, istatistiki bilgi veren genel eserler, «İstatistik» başlığı altında HA da toplanmıştır. Matematik istatistiki kurama uygulanışı ile ilgili eserler QA 276.277 (Matematik) te toplanmıştır. Konu ile ilgili istatistikler ve uygulamalı istatistikler, uygulandıkları alana girer : Örneğin Tarımsal istatistik HD (Tarımsal ekonomi), Eğitim istatistiği L (Eğitim), Tıbbi istatistik R (Tıp) ye, v.b. girer. Görülüyor ki uygulamalı istatistik ilgili konuların açıklanmasına yardımcı olduğundan bu konuların kapsamına girmiştir.

Bibliyografya :

Konu coğrafyası, konu biyografyası ve konu istatistiği, ilgili oldukları konulara girerken, bibliyografyada tam aksi uygulanmakta, bütün konu bibliyografyaları «Z» de toplanmaktadır. Yalnızca Müzik Bibliyografyası ML, Hukuk Bibliyografyası da K ye girer. Bibliyografyayı ilgili olduğu konuya koymayı tercih edenler, Kongre Kütüpha-

nesinin «Bibliyografya» düzenini vermektedirler.

Z tablosu, yeni sınıflama sistemi düşünülmeden çok önce, 1898'de tamamlanmıştı. O tarihte sağlam bir bibliyografya koleksiyonunun yeni kataloglama ve sınıflama programı için gerekli olduğu düşünülmüştü. Bugün de, yetmiş yıl önceki gibi, bir konu bibliyografyası tablosu meydana getirilip getirilmeyeceği söz konusu edilebilir. Bununla birlikte, Kongre Kütüphanesi Z tablosunu kullanmaya bir süre daha devam edecektir ve henüz bu tablonun yeniden düzenlenmesi düşünülmemektedir.

PZ3 ve PZ4 (Romanlar) :

Hiçbir konu ayırımı İngiliz diliyle yazılmış bütün romanların PZ3 ve PZ4 de biraraya toplanması kadar tartışmalara yol açmamıştır. Bu kısım yalnız İngiliz ve Amerikan romanlarını değil, İngilizceye çevrilen diğer dillere ait romanları da kapsamaktadır; Thomas Mann'ın «Sihirli Dağ», Tolstoy'un «Savaş ve Barış», Boris Pasternak'ın «Dr. Jivago»su PZ3'de Amerikan ve İngiliz romanları ile birarada bulunur.

Bütün İngilizce romanları biraraya toplamanın başlıca amacı, Kongre Kütüphanesinde yazar soyadına göre alfabetik bir roman koleksiyonu meydana getirmek, okuyucunun kataloga başvurmadan kolaylıkla kitap seçip okumasını sağ-

lamaktı şüphesiz. Fakat böyle bir gruplama romanı ilgili olduğu numaradan veya edebi yazara ait kısımdan ayırmaktadır. Edebi araştırmaların yapıldığı bazı üniversite ve yüksek okul kütüphanelerinde konu veya yazara göre sınıflama tercih edilmektedir. Kongre Kütüphanesinde yıllarca önce uygulanan İngilizce romanları biraraya toplama işleminin bugün de kabul edilmesi fikri şaşırtıcı olabilir. Yine de Kongre Kütüphanesi, katalog fişlerinde, parantez içinde ilgili konu numarasını vermektedir. Böylelikle Kongre Sınıflama Sistemini uygulayıp da romanları ayırmayan kütüphaneler Kongre Kütüphanesinin parantez içinde verdiği numaraları kullanarak aynı konuda daha sonra verilecek numaralarla bir çatışmayı önlemiş olurlar.

İki Şıklı Numaralar :

Bir kitabı Kongre Kütüphanesinde uygulanandan farklı bir yerde sınıflamak isteyen kütüphaneler için, Kongre Kütüphanesi bazı konulara parantez içinde ikinci bir numara vermiştir. Bu numaralar ya «CT» de olduğu gibi bir bölüm olarak verilir, ya da tek numaralar halinde sınıflamanın içinde yer alırlar. Örneğin HM (Sosyoloji) tablosunda : HM31 «Sosyolojinin dinle ilişkisi» bakınız : BL60 (Din); HM32 «Sosyolojinin eğitimle ilişkisi» bakınız : LC189-191 (Eğitim) şeklinde yöneltilmeler yapılmaktadır. Bu hallerde diğer kütüphaneler, isterlerse,

sosyolojinin ilişkili olduğu bütün konuları HM (Sosyoloji) de toplanabilirler. Bir diğer şekil de, verilen her iki şıkki da kabul etmektir. Bu durumda her iki numara için de ayrı ayrı «shelf list» kartı çıkar ve altlarında ek konular belirtilir. Sistematik olarak «Shelf list» den arama yapanlar her iki yerde de esere rastlayabilirler.

Kongre Kütüphanesi ikinci şıkki kendi kataloglarında kullanmadığı halde, kullanılmış kabul eder ve bu numaraları muhafaza ederek başka konularda kullanmaz.

Konu Tablolarının Düzeni :

Her konu tablosunda aşağı yukarı bir benzerlik vardır. Önce materyalin niceliğini belirten altbölümler gelir : «Sürelî yayınlar», «Belgeler», «Dernekler», «Koleksiyonlar», «Ansiklopediler», «Sözlükler», «Kılavuzlar» v.b. gibi. Bunu materyalin niteliğini veren altbölümler izler : «Kuram», «Felsefe», «Yöntembilim», «Tarihçe», «Biyografya», «Öğrenim ve öğretim», «Araştırma» gibi. Bunları da «Bilimsel eserler», «Genel eserler» ve «Özel durumlu genel eserler» izler. Çoğunca «Popüler eserler» ve «Çocuk eserleri» de bunlara eklenmiştir. Genel şekil bu olmakla beraber her tabloda farklılıklara rastlanmaktadır.

«Genel eserler» ve «Bilimsel eserler», konuyu genişliğine ve derinliğine inceliyen materyal için kul-

lanılır. «Özel durumlu genel eserler» ise genel bir konuyu belirli bir açıdan inceleyen, ya da belirli bir ilişkisi yönünden ele alan eserler için kullanılır. Örneğin HF (Ticaret) tablosunun ilânlarla ilgili kısmında «Bilimsel eserler» den sonra gelen «Özel durumlu genel eserler», yabancı ülkelerde ilânlarla ilgili eserleri numaralamak için kullanılır. HE (Ulaştırma ve iletişim) tablosunda nakille ilgili kısımda «Özel durumlu genel eserler» numarası, kamu veya hükümet eliyle iletişimi anlatan eserlere verilmektedir. Bir diğer örnek HB (Ekonomi) tablosunda görülür : Krizlerle ve ticarî devrelerle ilgili genel eserlerden sonra, harcama, kâr ve krizler, tüketim ve krizler, krizlerin toplumsal yönleri v.b. için «Özel durumlu genel eserler» numarası verilmiştir.

Konular altkonulara bölünmüş ve genelden özele, mümkün olduğu oranda mantıkî bir düzen izlenmiştir. Konu bölümlenmesinin yeterli olmadığı ve numaraların yetişmediği yerlerde de alfabetik düzen izlenerek her alt konuya alfabe sırasına göre «Cutter» numaraları verilmiştir.

Konuların dizilişinde görülen mantıkî sıra numaralamada izlenmez. Numaralar daima belirli bir konu karşılığı olarak kullanılmaz. Fakat her konu başlığı için paragraf yapılarak tablolar arasındaki konu düzeni belirtilmiştir.

Numaralama :

Kongre Sınıflama Sisteminde harfler ve Arap rakkamları birarada kullanılmıştır : Her harf bir ana konuyu karşılar; iki harf de alt konuları verir. Örneğin H = Sosyal ilimler, HA = İstatistik, HB = Ekonomik kuram, HC = Ekonomik tarih ve durum, HD = Tarımsal ekonomi ve endüstri v.b. Her konuya ve altkonuya 1 ile 9999 arasında numaralar verilmiştir. Genellikle bir konu karşılığı verilen numara 2 harf ve 4 haneli rakkamı geçmez.

Bununla beraber gerekli yerlere numaralar eklenmekte, boş numara olmadığında bu ekler ondalıklı rakkamlar olmaktadır. Bunun sonucu olarak da tabloda aynı önemde olan iki konudan biri ondalıklı sayı ile, diğeri tam sayı ile ifade edilmiş olabilir. Örneğin DS904 Kore'de toplumsal hayatı, DS904.5 Kore'de Etnografya'yı vermektedir.

Önce de belirtildiği gibi konuları genişletmenin diğeri bir şekli de alfabetik sıralama yapılan alt konularda «Cutter» numaralarını kullanmaktır. Örneğin HF5549.5 Personel yönetimidir. Personel yönetiminin altkonularına alfabetik olarak «Cutter» numarası verildiğinde HF5549.5J6 = İş analizi (Job analysis), HF5549.5L3 = Çalışma disiplini (Labor discipline) olur.

Kongre Kütüphanesi Sınıflamasının Genişleme Olanığı :

Kongre Kütüphanesi sınıflamasının büyüme ve genişleme olanığı

İngilizce «hospitality = konukseverlik» kelimesi ile ifade edilmektedir. Yenilikler ekleneceğinde boş bırakılan numaralar kullanılabilirceği gibi, ondalıklı numaralarla genişletmek de, yukarıda anlatıldığı şekilde, mümkün olmaktadır.

Bütün bunların yanında E, F ve Z gibi sınıflarda henüz tek harf kullanılmış, bunlar altkonulara bölünmemiştir. Çok yönlü bir tablo olan H de dahi HK, HL, HR gibi henüz kullanılmamış çift harfler bulunmaktadır. Bunların da yetersiz kaldığı hallerde Kongre Sınıflamasını geliştirmekte, ya da bazı bölümlerini yeniden düzenlemekte üç harfli altkonular kullanılabilir.

Uygulama ve Geliştirme :

Kongre Kütüphanesinde katalogcunun görevi Kongre Sınıflama Sistemini hem uygulamak hem de geliştirmektir. Katalogcu sistemi uygularken elindeki eserin konusunu tespit ettikten sonra ona en uygun numarayı bulmaya çalışır ve gereken hallerde de yeni numaralar verir.

Kongre Sınıflamasının henüz bir el kitabı yoktur. Kütüphanenin Konu Kataloğu Bölümünde yeter sayıda personel olduğunda böyle bir kitabın hazırlanmasına girişilecektir. Kütüphaneci el kitabı olmadığı için ancak Jack Mills'in **Modern outline of library classification** ve W.S. Merrill'in **Code for Classification** adlı eserleri gibi sı-

sınıflandırma konusunda genel bilgi veren eserlere başvurur.

Konu katalogcusu bunlardan başka Kongre Sınıflama tablolarında yeralan notlar veya yollamalar şeklindeki uyarımları dikkate alır. Örneğin JX (Uluslararası Hukuk) tablosunun uluslararası ilişkiler kısmında şöyle bir uyarma görülür: «Uluslararası hukukla ilgili sorunlar burada sınıflandırılır. Uluslararası bütün olaylar, savaşların diplomatik tarihi v.b. Tarih konusuna girer. Şüpheli hallerde D-F (Tarih) i tercih ediniz.» HB (Ekonomik kurum) tablosundaki Ekonomi tarihi adlı kısımda, sadece Ekonomik kurumun tarihi ile ilgili eserlerin sınıflandırılacağı, bir ülkenin ekonomik tarihi için HC (Ekonomik tarih ve durum) bölümüne başvurulacağı belirtilir. B (Felsefe) tablosunda da [5. sayfa] Yunan ve Latin filozoflarının eserlerinin hangi hallerde «B» hangi hallerde «PA» da sınıflandırılacağı açıklanmıştır. Bunların yanında «bakınız» veya «ayrıca bakınız» notları ile de yollamalar yapılmaktadır.

Sınıflandırmadaki bu not ve yöneltilmeler, sistemi oldukça anlaşılır bir duruma getirmekte ve aynı zamanda da hazırlanması düşünülen el kitabı için temel olmaktadır.

Önce de belirtildiği gibi Kongre Kütüphanesi, her gün eklenen her yeni materyal ile sistemi sürekli olarak gözden geçirmektedir.

Konu katalogcusu günlük kataloglanacak kitapları inceledikten sonra kullanılmış numaralardan uygun olanını bulmaya çalışır. Bulamadığı hallerde, örneğin yeni bir keşif, icat veya tarihi olay için yeni numara teklif eder. Yeni konulara uygun bir yer bulabilmek için yapılan araştırmalar sırasında eski konuların gözden geçirilmesi veya daha ayrıntılı konulara inilmesi mümkündür. Araştırma geliştirilerek yeni konunun tam yeri ve diğer konularla ilişkisi tesbit edilip Sınıflama Tabloları Editörüne bildirilmektedir.

Her hafta, yeni teklifler bütün konu katalogcularına duyurulur ve haftalık toplantılarda tartışılarak kabul veya reddedilir. Kabul edilen numaralar hemen uygulanmaya konur ve Kongre Sınıflamasının «Ekler ve Değişiklikler» bülteninde yayınlanır.

Konu katalogcusu yeni bir konu için numara hazırlarken, koleksiyondaki eserleri gözden geçirip yeni numaraya uygun olanları tespit eder. Genellikle, çok özel bir konu numarası, ya da çağlarla ilgili bir altkonu numarası eklenirken bu şekilde geriye dönülmektedir. Fakat eski numarada değişiklik yapmak yerine «Shelf list»e «yeni numara daha uygundur» şeklinde bir not koymakla yetinilir. Böylece fişler yeni numara ile tekrar basılmaz ve sonuç olarak da eski fişlerdeki numaraların Kongre Kütüphanesinde-

ki yeni numaralarla uyuşmadığı durumlar ortaya çıkar.

Kongre Kütüphanesi Sınıflama Sistemini etkileyecek en önemli ve son gelişme merkezi veya ortak kataloglamanın geliştirilmesidir. Ulus-

lararası çapta uygulanan bu yeni programla Kütüphaneye giren materyalin çok artması kataloglamayı da iki-üç katına çıkaracak, aynı zamanda yeni konu numaralarının artışına sebep olacaktır.

Çev. : Asuman ULUSAN